

TRABZON MİLLETVEKİLİ
M. AKİF HAMZAÇEBİ'NİN

SERBEST BÖLGELER KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPAN TEKLİFİN TÜMÜ ÜZERİNDE
TBMM GENEL KURULUNDA
YAPTIĞI KONUŞMANIN ÖZETİ

➤ **AKP sorun çözme konusunda bireysel hareket etmektedir.**

Türkiye 1927 yılında Serbest Mıntıka Kanunu ile serbest bölgeler konusundaki ilk düzenlemesini yapmıştır. Ama buna rağmen bu geldiğimiz aşamada serbest bölgelerin Türkiye ekonomisinde hak ettiği yeri alamamış olması ve bu teklifle serbest bölgelerdeki sorunların sadece küçük bir tanesinin âdeta çözüme kavuşturuluyor olması, serbest bölgeler konusundaki Türkiye'nin deneyimine yakışmıyor, yakışmamaktadır ve bu, AKP'nin, sorun çözme konusunda ne kadar bireysel hareket ettiğini göstermektedir.

➤ **Trabzon Serbest Bölgesi, bir üretim serbest bölgesi olarak organize edilebilir**

Türkiye'de 20 tane serbest bölge vardır ve 20 serbest bölgenin toplam ticaret hacmi 24,5 milyar dolardır. Ancak, serbest bölgelerden yurt dışına yapılan ihracatın toplam ticaret hacmi içerisindeki payı sadece yüzde 24'tür, yani, dörtte 3'ü ihracat değildir. 4 serbest bölge de 20 serbest bölgenin toplam ticaret hacminin yüzde 65'ini oluşturmaktadır. Bunun üzerinde ciddi olarak düşünmek gerekir. Bir kısım serbest bölgelerin hiç faaliyeti yoktur, bazı serbest bölgeler büyük potansiyel taşıyor olmasına rağmen bu potansiyelin gerektirdiği ticaret hacmine sahip değildir. Örneğin **Trabzon Serbest Bölgesi, Türk cumhuriyetleriyle, Kafkas ülkeleriyle, Bağımsız Devletler Topluluğu ülkeleriyle giderek yoğunlaşan bir ulaşım trafiği olmasına rağmen serbest bölge olarak önemli bir ticaret hacmine sahip değildir. Oysa Trabzon Serbest Bölgesi, bir üretim serbest bölgesi olarak organize edilebilir; Türk cumhuriyetleriyle, Bağımsız Devletler Topluluğu'yla olan ilişkilerde, dış ticaret ilişkilerinde özellikle ihracat açısından önemli bir yere sahip olabilir.**

➤ **Tütün üreticisi piyasaya feda edilmiştir; o, ithalatı da serbest bırakılan yabancı sigara tekellerine feda edilmiştir.**

Bakın serbest bölgeler ihracat açısından önemli dedim. 31 Aralık 2009 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan bir Bakanlar Kurulu kararıyla Türkiye sigara üretimi önündeki engeller kaldırılmıştır, paket başına 40 sent uygulaması kaldırılmıştır, işlenmiş tütündeki kilo başına 3 dolarlık fon uygulaması kaldırılmıştır, iki yıldır Türkiye'de, artık tütün üreticisine sözleşmeyle üretim yaptırılması uygulamasından da vazgeçilmiştir, bırakılmıştır. 2006'dan bu yana, düzenlenen kanunlarla, bir yıl bir yıl sözleşmeyle üretim uzatılıyordu. Şimdi, hep referans aldığınız, eleştirdiğiniz, 2002 yılında Türkiye'deki tütün üreticisi sayısı 405 bindi, bugün 178 bine inmiş durumda. 31 Aralık tarihli karardan sonra, artık 100 binlerin altına giderek inecek ve giderek bu rakam sıfırlanacak, Türkiye'de tütün yetiştirilmeyecek. Sizin 31 Aralıkta aldığınız karar budur. Tütün üreticisi piyasaya feda edilmiştir; o, ithalatı da serbest bırakılan yabancı sigara tekellerine feda edilmiştir. Bu da Hükûmetin Türkiye'ye bir yeni yıl hediyesidir.

➤ **Sayın Başbakan diyor ki: “Yetim hakkı yedirmem.”**

Peki, 2008 yılı Şubat ayında siz Tekeli, sigara fabrikalarını özelleştirdiniz. O özelleştirme öncesinde de yaklaşık 3 bin-3 bin 500 civarında bir işçiyi sigara fabrikalarından alarak yaprak tütün işleme tesislerine verdiniz. Neden? O fabrikaların fiyatını artırmak için, daha iyi fiyatla satmak için. Peki, bu işçilerin yaprak tütüne alınmasında, oraya depo edilmesinde kendilerinin bir sorumluluğu var mı? Yok. 2008 Şubat ayında ihaleyi yaptınız mı? Yaptınız. Peki, o tarihten bu yana neredeyse iki yıl geçti, iki yıl süreyle bu işçilere bu ücreti verdiniz mi? Verdiniz. Niye verdiniz? E, çünkü, arada 2009 yılı Mart ayı yerel seçimleri vardı, yerel seçimlere kadar sustunuz. Çünkü seçim için bu işçiler gerekliydi. Bir seçim ekonomisi uygulandı demek ki. Eğer niyet buysa, yetim hakkı yedirmemekse Sayın Başbakanın düşüncesiyle, siz o özelleştirme sırasında bu düzenlemeyi hemen yapsaydınız, Tekel işçilerini alsaydınız. Demek ki niyet samimi değil.

Yine, Hükûmete hatırlatıyorum ki: Siz 2007 yılında bir yasal düzenleme yaptınız. Yine 2007 yılının Nisan ayında bir yasal düzenleme yaptınız, tam 218 bin kişiyi geçici işçi kadrosundan daimî işçi kadrosuna aldınız. Yani altı aydan bir gün fazla çalışan işçiyi daimî işçi yaptınız. Güzel, biz de destek verdik ona o zaman. Peki, bu Tekel işçileri yıllardır on iki ay çalışıyor, yıllardır on iki ay çalışıyor. Yani, altı ay çalışan daimî işçi olabiliyorsa, on iki ay çalışan, yıllardır on iki ay süreyle çalışan Tekel işçisinin bir başka kamu kurumunda daimî işçi olarak çalışmasının hangi sakıncası var acaba? Bunu diğer 4/C'lilerle niye karıştırıyorsunuz? Diğer Sayın eski Meclis Başkanımızın, şimdiki Başbakan Yardımcımızın “Ben Meclis Başkanırken de Mecliste 4/C'liler vardı...” Onlar iş yokken işe alınan kişiler, onlar ayrı bir grup. Bunların işi var, Tekel işçileri yıllardır çalışıyor. Bunları samimiyetle bağdaştıramıyorum.

218 bin geçici işçi daimi işçi kadrosuna alındı. Ne zaman? 2007 yılının Nisan ayında çünkü 2007 Temmuzunda seçim var. Evet, demek ki size seçimlerde gerekiyor bu düzenlemeler. Bu işçiler bize her zaman lazım, sadece seçim için değil. Bu işçiler yıllarını Tekele vermişlerdir. Siz bugün Tekel fabrikalarının özelleştirilmesinden, varlıkların özelleştirilmesinden 6,5 milyar gelir kasanıza koydunuz veya koymayı planlıyorsunuz; alkollü bölümün özelleştirilmesinde alıcı firmalara, Amerikalılara hediye edilen veya alanlara hediye edilen 600 milyon dolar hariç; onu da koyduğumuzda 7 milyar doları buluyor. Bu 7 milyar dolarlık değerde bu işçilerin de payı var.

Konuyu bu çerçevede ele almak gerekir. Tekel işçilerine haksızlık yapıldığı kanaatindeyim, bunu düzeltmek gerekir. Bunu bu vesileyle dikkatinize sunuyorum.

www.akifhamzacebi.org